

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Інна САВИЦЬКА
2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу
Протокол №1 від «30» серпня 2023 р.
Світлана АМЕЛІНА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Німецька мова
та друга іноземна»
Наталія БІЛОУС

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»
(німецька мова)**

Спеціальність:	035 – Філологія
Освітня програма:	«Німецька мова та друга іноземна» за спеціальністю 035.043 «Філологія (германські мови і літератури (переклад включно), перша – німецька)»
Факультет:	Гуманітарно-педагогічний
Розробник:	Білоус Наталія Вячеславівна, доцент кафедри іноземної філології і перекладу, кандидат філологічних наук, доцент

Київ- 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ» (НІМЕЦЬКА МОВА)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>
Спеціальність	035 «Філологія»
Освітня програма	<i>«Німецька мова та друга іноземна»</i>

Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	240
Кількість кредитів ECTS	8
Кількість змістових модулів	4
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	<i>Залік 30 год. (1 сем.) Екзамен 30 год. (2 сем.)</i>

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1 р. навч. в магістратурі	1 р. навч. в магістратурі
Семестри	1-2	1
Лекційні заняття	-	<i>2 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>60 год.</i>	<i>12 год.</i>
Лабораторні заняття	-	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>180 год.</i>	<i>год.</i>
Індивідуальні завдання	-	<i>год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>2 год.</i>	

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета цього курсу полягає в формуванні:

- практичних мовленнєвих навичок і вмінь та засвоєння лінгвістичних і соціокультурних знань;
- когнітивних здібностей;
- афективних (формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації та для перекладу, а також позитивного відношення до вивчення німецької мови та засвоєння відповідної культури);
- освітніх (розвиток здатності до самостійного пошуку та засвоєння нового матеріалу);
- фахових (формування перекладацької компетенції);
- соціальних (розвиток загальних умінь спілкування).

Досягнення таких цілей на 1 курсі магістратури здійснюється завдяки вирішенню низки завдань. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- а) близько 3000 нових лексичних одиниць (слів та зворотів) в межах пройдених тем;
- б) як інтегрувати навичкові параметри (фонетику, лексику та граматику) у мовленнєвих уміннях;

в) символи та позначки універсального перекладацького скоропису (УПС) для аудіювання повідомлень, що відносяться до аграрної та інших предметних сфер, та адекватного їхнього перекладу;

г) методи упевненого спілкування в межах зазначених тем;

г) прийоми засвоєння термінології та розвитку перекладацьких навичок і вмінь, прийоми ведення дискусії, наведення аргументів, підведення підсумків тощо;

є) певний обсяг набутих фонових аграрних, науково-технічних, соціокультурних знань за рахунок читання відповідних текстів, застосування ілюстративного матеріалу, роботи з довідковими джерелами тощо.

Тематика, як і передбачено програмою, на цьому рівні навчання відноситься переважно до блоку «Переклад німецької літератури з аграрної, суспільно-політичної, педагогічної, науково-технічної тематики» тощо.

Вміти:

а) аудіювати, виконуючи спеціальні вправи в он-лайн режимі, включаючи спілкування викладач-студент, домашні та самостійні завдання (прослуховування аудіо- та відео-кліпів, що входять до комплексу з посібником та методичними рекомендаціями, перегляд телепередач);

б) спонтанно говорити через розвиток умінь непередготовленого спілкування. Виходячи з характеру навчального матеріалу (аграрні та публіцистичні тексти), для розвитку монологічного мовлення важливе місце відводиться міркуванню, для чого застосовуються мовленнєві вправи проблемного характеру, пов'язані з необхідністю опису, порівняння, протиставлення, аналізу, оцінки та формулювання висновків, відстоюванням власної точки зору, аргументуванням тощо;

в) вести діалог через вміння вести проблемну бесіду та дискусію, яка передбачає ствердження або заперечення основної тези та вживання відповідних засобів мовленнєвої передачі зазначених комунікативних функцій;

г) вести монолог, що спрямований на поглиблення вмінь анотувати прочитане, надавати необхідний коментар, підсумовувати відомості з різних джерел;

г) надавати адекватний переклад завдяки розвитку контекстуальної здогадки для розуміння незнайомих слів у тексті, розпізнаванню його головної ідеї та структури. Передбачається також формування та розвиток умінь розпізнавання аргументації автора, прогнозування змісту тексту, виходячи з наявної інформації;

є) писати за рахунок розширення типів вправ (офіційний лист, есе, аналіз позитивних та негативних аспектів ситуації тощо, аналіз переваг та недоліків низки об'єктів, звіт про результати аналізу, виконаного за отриманим завданням), значно розширюючи діапазон власних умінь породжувати письмові тексти, що відповідають вимогам носіїв німецької мови. Разом з тим студенти продовжують традицію написання фабульних міні-творів, також творів-міркувань з використанням засвоєного матеріалу.

Програма базується на таких принципах: релевантність: орієнтована на сучасні вимоги суспільства і професійні потреби студентів; активність: студенти є активними учасниками навчально-виховного процесу і несуть персональну відповідальність за свій подальший освітній і професійний розвиток; розвиток особистості: визначається важливість особистісного та інтелектуального розвитку студентів і закладаються умови для реалізації особистості; професійне вдосконалення: передбачається безперервний самостійний професійний розвиток студентів протягом життя; інтегративність: усі компоненти програми взаємопов'язані та взаємозумовлені.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або

навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

Здатність працювати в команді та автономно;

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

1) Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

2) Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

3) Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

4) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

5) Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

6) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

7) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПРН):

Знання теорії і історії мовознавства, когнітивної лінгвістики, психо- і соціолінгвістики як теоретичної бази дослідницької і прикладної діяльності в галузі вітчизняного і зарубіжного мовознавства.

Знання сутності, психофізіологічних основ та особливостей педагогічної творчості викладача закладів вищої освіти, майстерності, творчої педагогічної діяльності.

Знання та розуміння особливостей дискурсу науково-технічного спілкування (аграрний аспект) в німецькій та українській мовах; основні принципи передачі в перекладі лексико-граматичних та жанрово-стилістичних особливостей матеріалів аграрної сфери; базові поняття та категорії лінгвістики тексту.

Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- для повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- для скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	ти ж- ні	усьо- го	у тому числі					усьо -го	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1 семестр Змістовий модуль 1.														
Тема 1. Familie und Partnerschaft. Die Meinung zum Thema „Gleichberechtigung“	1				2		6		2		6			
Тема 2. Der erste Eindruck. Aussehen und Verhalten von Personen.	2				2		6				6			
Тема 3. Aus der Arbeitswelt: über einen Arbeitskonflikt zu diskutieren; eine Bewerbung zu schreiben	3				2		6							
Тема 4. Damals und heute: über Vergangenes zu berichten, einen Text zu einem historischen Thema zu berichten	4				2		6							
Тема 5. Wünsche: Ratschläge zu geben und Vorschläge zu machen	5				2		6							
Тема 6. Reisen und Verkehr: über Reisen zu sprechen; Meldungen und Durchsagen zu verstehen	6				2		6							
Тема 7. Natur und Umwelt: eine Landschaft zu beschreiben; über Umweltprobleme zu sprechen; über Umweltschutz zu diskutieren	7				2		6							
Тема 8. Gesund werden und bleiben: über Gesundheit zu sprechen	8				2		6							
Тема 9. Politik und Gesellschaft: über	9				2		6							

gesellschaftliches Engagement zu sprechen													
Тема 10. Ein neuer Start: über die Selbständigkeit zu sprechen; über Geschäftsideen zu sprechen	10				2			6					
Тема 11. Die digitale Welt: über digitale Medien und die eigene Mediennutzung zu sprechen	11				2			6					
Тема 12. Erziehung und Bildung	12				2			6					
Тема 13. Lernen im Alltag: Kinder stark machen	13				2			6					
Тема 14. Berufliche Perspektiven	14				2			6					
Тема 15. Religiöse Vielfalt	15				2			6					
Разом за змістовим модулем 1					30			90					
Усього годин за 1 семестр	120				30			90		2		12	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тиж-ні	усть о-го	у тому числі					усть о-го	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	Ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2 семестр														
Змістовий модуль 2.														
Тема 1. <i>Die fünf Weltreligionen</i>	1				2		6		2		6			
Тема 2 Religion im Alltag	2				2		6				6			
Тема 3. Was ist Politik? Demokratie und wir	3				2		6							
Тема 4. Aufgaben des Staates und Pflichten der Bürger	4				2		6							
Тема 5. Geschichte und Verantwortung	5				2		6							

Тема 6. Mensch und Gesellschaft	6				2		6						
Тема 7. Lebenslanges Lernen	7				2		6						
Тема 8. Medien	8				2		6						
Тема 9. Nachrichtenquellen	9				2		6						
Тема 10. An der Uni: Traumstudium	10				2		6						
Тема 11. Bewerbung um einen Studienplatz	11				2		6						
Тема 12. Körperbewusstsein	12				2		6						
Тема 13. Ernährung	13				2		6						
Тема 14. Die moderne Kunstwelt	14				2		6						
Тема 15. Die ehrenamtliche Tätigkeit					2		6						
Разом за змістовим модулем 2	15				30		90						
Усього годин за 2 семестр	120				30		90		2		12		
Разом за навчальний рік	240				60		180		4		24		

4. Теми семінарських занять

Навчальним планом не передбачено

5. Теми практичних занять (1 семестр)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1.	
1	Практичне заняття 1. Familie und Partnerschaft. Die Meinung zum Thema „Gleichberechtigung“	2
2	Практичне заняття 2. Der erste Eindruck. Aussehen und Verhalten von Personen	2
3	Практичне заняття 3. Aus der Arbeitswelt: über einen Arbeitskonflikt zu diskutieren; eine Bewerbung zu schreiben	2
4	Практичне заняття 4. Damals und heute: über Vergangenes zu berichten, einen Text zu einem historischen Thema zu berichten	2
5	Практичне заняття 5. Wünsche: Ratschläge zu geben und Vorschläge zu machen	2
6	Практичне заняття 6. Reisen und Verkehr: über Reisen zu sprechen; Meldungen und Durchsagen zu verstehen	2
7	Практичне заняття 7 Natur und Umwelt: eine Landschaft zu beschreiben; über Umweltprobleme zu sprechen; über Umweltschutz zu diskutieren	2

8	Практичне заняття 8. Gesund werden und bleiben: über Gesundheit zu sprechen	2
9.	Практичне заняття 9. . Politik und Gesellschaft: über gesellschaftliches Engagement zu sprechen	2
10	Практичне заняття 10. Ein neuer Start: über die Selbständigkeit zu sprechen; über Geschäftsideen zu sprechen	2
11	Практичне заняття 11. Die digitale Welt: über digitale Medien und die eigene Mediennutzung zu sprechen	2
12	Практичне заняття 12. Erziehung und Bildung	2
13	Практичне заняття 13. . Lernen im Alltag: Kinder stark machen	2
14	Практичне заняття 14. Berufliche Perspektiven	2
15	Практичне заняття 15. Religiöse Vielfalt	2
	Всього годин в 1 семестрі:	30

Теми практичних занять (2 семестр)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 2.	
1	Практичне заняття 16. <i>Die fünf Weltreligionen</i>	2
2	Практичне заняття 17. Religion im Alltag	2
3	Практичне заняття 18. Was ist Politik? Demokratie und wir	2
4	Практичне заняття 19. Aufgaben des Staates und Pflichten der Bürger	2
5	Практичне заняття 20. Geschichte und Verantwortung	2
6	Практичне заняття 21. Mensch und Gesellschaft	2
7	Практичне заняття 22. Lebenslanges Lernen	2
8	Практичне заняття 23. Medien	2
9.	Практичне заняття 24. Nachrichtenquellen	2
10	Практичне заняття 25. An der Uni: Traumstudium	2
11	Практичне заняття 26. Bewerbung um einen Studienplatz	2
12	Практичне заняття 27. Körperbewusstsein	2
13	Практичне заняття 28. Ernährung	2
14	Практичне заняття 29. Die moderne Kunstwelt	2
15	Практичне заняття 30. .Die ehrenamtliche Tätigkeit	2

	Всього годин в 2 семестрі:	30
	Всього годин в навчальному році:	60

Теми практичних занять (1 семестр, заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1.	
1	Практичне заняття 1. Familie und Partnerschaft. Die Meinung zum Thema „Gleichberechtigung“	2
2	Практичне заняття 2. Der erste Eindruck. Aussehen und Verhalten von Personen	2
3	Практичне заняття 3. Aus der Arbeitswelt: über einen Arbeitskonflikt zu diskutieren; eine Bewerbung zu schreiben	2
4	Практичне заняття 4. Damals und heute: über Vergangenes zu berichten, einen Text zu einem historischen Thema zu berichten	2
5	Практичне заняття 5. Wünsche: Ratschläge zu geben und Vorschläge zu machen	2
6	Практичне заняття 6. Reisen und Verkehr: über Reisen zu sprechen; Meldungen und Durchsagen zu verstehen	2
	Модульний тест	

6.Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено

7.Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Familie und Partnerschaft. Die Meinung zum Thema „Gleichberechtigung“	6
2.	Тема 2. Der erste Eindruck. Aussehen und Verhalten von Personen	6
3.	Тема 3. Aus der Arbeitswelt: über einen Arbeitskonflikt zu diskutieren; eine Bewerbung zu schreiben	6
4.	Тема 4. Damals und heute: über Vergangenes zu berichten, einen Text zu einem historischen Thema zu berichten	6
5.	Тема 5. Wünsche: Ratschläge zu geben und Vorschläge zu machen	6
6.	Тема 6. Reisen und Verkehr: über Reisen zu sprechen; Meldungen und Durchsagen zu verstehen	6
7.	Тема 7. Natur und Umwelt: eine Landschaft zu beschreiben; über Umweltprobleme zu sprechen; über Umweltschutz zu diskutieren	6
8.	Тема 8. Gesund werden und bleiben: über Gesundheit zu sprechen	6
9.	Тема 9. . Politik und Gesellschaft: über gesellschaftliches Engagement zu sprechen	6
10.	Тема 10. Ein neuer Start: über die Selbständigkeit zu sprechen; über Geschäftsideen zu sprechen	6
11.	Тема 11. Die digitale Welt: über digitale Medien und die eigene Mediennutzung zu sprechen	6
12.	Тема 12. Erziehung und Bildung	6

13.	Тема 13. . Lernen im Alltag: Kinder stark machen	6
14.	Тема 14. Berufliche Perspektiven	6
15.	Тема 15. Religiöse Vielfalt	6
16.	Тема 16. <i>Die fünf Weltreligionen</i>	6
17.	Тема 17. Religion im Alltag	6
18.	Тема 18. Was ist Politik? Demokratie und wir	6
19.	Тема 19. Aufgaben des Staates und Pflichten der Bürger	6
20.	Тема 20. Geschichte und Verantwortung	6
21.	Тема 21. Mensch und Gesellschaft	6
22.	Тема 22. Lebenslanges Lernen	6
23.	Тема 23. Medien	6
24.	Тема 24. Nachrichtenquellen	6
25.	Тема 25. An der Uni: Traumstudium	6
26.	Тема 26. Bewerbung um einen Studienplatz	6
27.	Тема 27. Körperbewusstsein	6
28.	Тема 28. Ernährung	6
29.	Тема 29. Die moderne Kunstwelt	6
30.	Тема 30. .Die ehrenamtliche Tätigkeit	6
	Всього в навчальному році:	180

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання для визначення рівня засвоєння знань студентів.

Тема: „Körperbewusstsein“

1. Möchten Sie fit und gesund sein?
2. Wie viele Stunden muss man schlafen?
3. Treiben Sie Sport?
4. Warum soll man unbedingt Sport treiben?
5. Wie viele Flaschen Wasser trinken Sie pro Tag?
6. Essen Sie Obst und Gemüse?
7. Haben Sie Stress?

Контрольні питання 9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

На основі джерел знань:

1. словесні (пояснення, дискусія, бесіда);
2. наочні (ілюстрування, демонстрування);
3. практичні (виконання вправ).

На основі характеру навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. перцептивні;
2. репродуктивні;
3. продуктивні (креативні, розвитку критичного мислення, проблемного викладання, евристичні та дослідницькі).

На основі дидактичних цілей:

1. формування умінь та навичок;
2. закріплення навчального матеріалу;
3. перевірки і оцінки знань, умінь і навичок.

10. Форми контролю

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до календарного тематичного плану викладання дисципліни, де зазначено види і терміни контролю.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік, іспит.

Для обліку і реєстрації показників успішності використовується рейтингова відомість успішності студентів.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни.
2. Конспект практичних занять

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Енциклопедія перекладознавства у 4 т.: пер з англ /за ред. Іва Гамбе та Люкван Дорслара; за заг.ред. О.А. Кальніченка та Л.М. Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020 Т.1. 552 с. Т.2.280 с.
2. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Перекладознавство (німецько-український напрям). Підручник /Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 543 с
3. Лисенко Г. Л., Баклан І. М., Чепурна З. В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям): підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видво «Політехніка», 2019. 204 с.
4. Мамрак А.В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 304 с.
5. Мацегора І. Л. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. 97 с.
6. Німецький орфографічний словник: <https://www.duden.de/woerterbuch>
7. Німецькомовний словник синонімів: <https://synonyme.woxikon.de/>
8. Сайко М. А. Стандартизація медичної термінології крізь призму перекладового термінознавства. Innovation in science: modern challenges. The 3rd international scientific and practical conference, Munich, May 25–26, 2020. Munich, 2020. P. 234–237.
9. Сучасний німецькомовний словник: <https://www.dwds.de/d/wb-wdg>